

בש"פ 2806/14 - מדינת ישראל נגד בנימין ריכטר

בבית המשפט העליון

בש"פ 2806/14

לפני: כבוד השופט א' שהם

העוררת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: בנימין ריכטר

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, מיום 13.4.14, במ"ת 8781-02-14, שניתנה על-ידי כב' השופטת ש' בן שלמה

תאריך הישיבה: י"ד בניסן התשע"ד (14.4.14)

בשם העורר: עו"ד אייל כהן

בשם המשיב: עו"ד אורי קינן

החלטה

1. לפניי ערר על החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, מיום 13.4.2014, במ"ת 8701-02014, שניתנה על-ידי כב' השופטת ש' בן שלמה, בגדרה הוחלט לשחרר את המשיב ממעצר בתנאים מגבילים.

רקע והליכים קודמים

עמוד 1

2. נגד המשיב הוגש כתב אישום לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, המייחס לו עבירות אלה: קשירת קשר, מתוך מניע גזענות או עוינות כלפי ציבור, לפי סעיף 499(א) יחד עם סעיף 144 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); הצתה בצוותא חדא, לפי סעיף 448(א) רישא ביחד עם סעיף 29 לחוק העונשין; השחתת פני מקרקעין בצוותא חדא, מתוך מניע גזענות או עוינות כלפי ציבור, לפי סעיף 196 ביחד עם סעיף 29 וסעיף 144 לחוק העונשין; ניסיון הצתה בצוותא חדא, לפי סעיף 448(א) רישא יחד עם סעיף 29 וסעיף 25 לחוק העונשין; ניסיון היזק בזדון בצוותא חדא מתוך מניע גזענות או עוינות כלפי ציבור, לפי סעיף 452 יחד עם סעיף 29, סעיף 25 וסעיף 144 לחוק העונשין; והפרת הוראה חוקית, לפי סעיף 28(א) לחוק העונשין.

3. בכתב האישום נטען, כי ביום 18.11.2013 בשעות הלילה, בביתו של יהודה לנדסברג (להלן: לנדסברג) בחוות גלעד (להלן: החווה), קשרו המשיב ולנדסברג קשר, לצאת באישון הלילה לפעילות הצתה והריסה של רכוש השייך לתושבי כפרים פלסטינים הסמוכים לחווה "וזאת מתוך מניע של גזענות או עוינות כלפי ציבור". עוד נטען, כי טרם יציאתם לפעילות זו, החליטו המשיב ולנדסברג להציע לאדם שלישי, יהודה סביר (להלן: סביר) לחבור אליהם, והוא הסכים להצעה והצטרף לתוכנית הקשר.

לאחר זאת, נסעו השלושה מהחווה ברכב, כשהם מצויידים בחומר דליק, ועצרו ליד בית בתהליכי בניה, המצוי בכפר הפלסטיני מדאמה. נטען, כי השלושה "או מי מהם" ניסו להצית ערימת לוחות עץ ועמודי טפסנות שהיו במקום, וכן ניסו לפגוע במזיד בקורות המבנה באמצעות אבן, אך לא הצליחו לגרום לנזק משמעותי.

בהמשך, החליטו המשיב וחבריו לצאת לפעילות דומה בכפר הפלסטיני פרעתא. הם הצטיידו בחומר דליק, בגפרורים, בכיסויי פנים, בכפפות ותרסיס צבע, לצורך ריסוס סמלי מגן דוד באיזור הפעילות. בסמוך לשעה 02:30, יצאו השלושה מהחווה וצעדו רגלית לכפר פרעתא, ולאחר שהתקרבו לכפר, הם כיסו את פניהם בכיסויי פנים וחבשו כפפות לידיהם. לאחר סיור בכפר, הבחינו השלושה כי ליד אחד מבתי הכפר חונה משאית מסוג וולבו וכן מכונית מסוג מרצדס. נטען בכתב האישום, כי השלושה החליטו להצית את שתי המכוניות, והם חילקו את התפקידים ביניהם, באופן שהמשיב ירסס סמלי מגן דוד; סביר ישפוך חומר דליק על כלי הרכב; ולנדסברג יצית את הבערה באמצעות גפרורים. ואכן, לפי כתב האישום, כל אחד מהשלושה ביצע את חלקו, ולאחר הצתת המכוניות וריסוס סמלי מגן דוד על חומת אבנים סמוכה, נמלטו השלושה בריצה מהמקום, בחזרה אל החווה. לאחר זמן מה, משהבחינו השכנים בלהבות הבוקעות מכלי הרכב, הם הצליחו "לאחר מאמץ משותף ממושך", לכבות את הבערה באמצעות חול וצינורות מים. עוד נטען, כי כתוצאה מהצתת המשאית נשרף חלקה הקדמי ונגרם נזק, שלא היה מבוטח, בסך 35,000 ₪. למכונית המרצדס נגרם נזק בסך 58,000 ₪ כאשר גם מכונית זו לא הייתה מבוטחת.

לטענת המאשימה, מעשים אלה מצטרפים לשורה ארוכה של מעשים עבריינים דומים, אשר אירעו באיזור יהודה והשומרון, בין השנים 2010-2013, שעניינם הצתת רכוש של תושבים פלסטינים, תוך ריסוס כתובות מתסיסות בזירת הצתה. עוד נטען, כי מעבר לחומרה הניבטת מעצם המעשים, יש בהם כדי לעורר תסיסה וטינה מצד התושבים הפלסטינים ולהוביל לפיגועים ופעולות נקם נגד כוחות הבטחון והאוכלוסיה היהודית באי"ש ובתחומי מדינת ישראל.

לטענת המאשימה, ביצע המשיב את המיוחס לו שעה שהיה עליו לשהות במעצר בית ביישוב אלון מורה או בחווה, כפי שנקבע במסגרת הליך אחר שמתנהל נגדו בבית משפט השלום בכפר סבא (מ"ת 15542-05-13).

4. עם הגשת כתב האישום נגד המשיב, ביקשה העוררת לעוצרו עד לתום ההליכים במשפטו. במקביל, התבקש בית המשפט לעצור עד לתום ההליכים גם את לנדסברג וסביר, נגדם הוגש כתב אישום נפרד. נטען בבקשה, כי ברשות העוררת ראיות לכאורה "חזקות" להוכחת אשמתם של המשיב וחבריו, ובכלל זאת, הודאתו המפורטת של סביר במלוא המעשים המיוחסים לכל הנאשמים וזאת הן בחקירתו בשב"כ והן במשטרת ישראל; הודאתו המפורטת של לנדסברג במרבית האישומים המיוחסים לנאשמים, למרות שבשלב מסוים הוא ניסה לחזור בו מהדברים; ריבוי פרטים מוכמנים בהודאותיהם של סביר ולנדסברג, ביחס לממצאים אובייקטיביים העולים מסרטון מצלמת אבטחה שהיתה בזירת האירוע; תלונות שני נפגעי העבירה הפלסטינאים בכפר פרעתא; ושתיקתו הגורפת של המשיב, בשלל חקירותיו בשב"כ ובמשטרה.

עוד נטען, כי נגד הנאשמים, והמשיב בתוכם, קמה עילת המסוכנות, בהתאם לסעיף 21(א)(1)(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים). זאת, לאור חומרת המעשים, אופיים, והפנייתם כלפי הקורבנות, מתוך מניע של גזענות או עוינות כלפי הציבור הפלסטינאי. עוד נטען, כי קיים יסוד סביר לחשש כי אם ישוחררו הנאשמים מהמעצר, הם יסיפו לסכן את שלומו ובטחונו של ציבור זה. לטענת העוררת, מסוכנותם של הנאשמים מתעצמת בשל הרשעותיהם הקודמות, ולגבי המשיב נטען, בנוסף, כי תלוי ועומד נגדו כתב אישום שהוגש לבית משפט השלום בכפר סבא. בכתב אישום זה יוחסו למשיב עבירות של תקיפה ואיומים כלפי ערבים ישראלים, מתוך מניע של גזענות או עוינות כלפי הציבור הערבי.

עוד נטען, כי לאחר הגשת כתב האישום, התווסף אישום בגין הפרת תנאי השחרור שהוטלו על המשיב, במסגרת הליך המעצר באותו תיק. לפיכך, קמה נגד המשיב עילת מעצר נוספת, לפי סעיף 21(א)(1)(2) לחוק המעצרים, שכן הוא הפר מספר פעמים את תנאי השחרור בערובה שנקבעו לו, וניכר עליו כי "הוא מזלזל בהחלטות שיפוטיות, ואין לתת בו כל אמון".

החלטת בית המשפט המחוזי

5. ביום 11.3.2014, דן בית המשפט המחוזי בבקשת העוררת לעצור את כל הנאשמים עד לתום ההליכים במשפטם. לאחר סקירת חומר הראיות שהוצג בפניו, קבע בית משפט קמא כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית, המבססת את הנטען בכתב האישום, ולפיכך התמקד הדיון בשאלה, האם ניתן לאיין את מסוכנותם של השלושה באמצעות חלופת מעצר.

בית משפט קמא ציין לגבי לנדסברג, כי מדובר בצעיר כבן 25, נשוי ואב לשלושה ילדים קטנים. רמת הסיכון להישנות מעשים דומים מצידו, בעתיד, הוערכה כבינונית. בתסקיר שהוגש לגביו, אובחן הקושי מבחינתו בהצבת גבולות. הוא גילה תוקפנות חוזרת ונשנית ועמדות נוקשות, הנותנות לגיטימציה לאליומות במצבי קונפליקט. עם זאת, המליץ שירות המבחן לשחררו למעצר בית בבית הוריו במושב צפריה. אשר לסביר, צוין כי הוא כבן 22, רווק, המוגדר כבעל אישיות בלתי בשלה. רמת הסיכון להישנות מעשים דומים הוערכה כרמה בינונית. שירות המבחן התרשם כי עצם המעצר היווה עבורו גורם הרתעתי משמעותי, ולפיכך, הומלץ בתסקיר המבחן לשחררו לחלופת מעצר בבית סבו וסבתו.

6. בית משפט קמא החליט לאמץ את המלצות שירות המבחן בנוגע ללנדסברג וסביר ולשחררם לחלופת מעצר, בריחוק גיאוגרפי מאזור יהודה והשומרון. לגבי סביר סוייגה ההחלטה, ונקבע כי הוא ישוחרר למעצר בית "ככל שהוא

ישוחרר מהמעצר הצבאי", בו הוא נתון. כמו כן, חוייבו השניים בהפקדת סכום של 25,000 ₪ וכן נדרשו להמציא ערבויות אישיות וערבויות צד ג'.

7. אשר למשיב, נקבע בהחלטה כי מצבו "מורכב יותר" לאור כתב האישום הנוסף, התלוי ועומד נגדו, ובשל העובדה כי מדובר, לכאורה, בהפרה שלישית של תנאי המעצר. לפיכך, החליט בית משפט קמא להורות לשירות המבחן להכין תסקיר מעצר אודותיו, טרם מתן ההחלטה בעניינו.

8. ביום 9.4.2014, הוגש תסקיר מעצר בעניינו של המשיב. מהתסקיר עולה כי מדובר בצעיר כבן 22, רווק, המתגורר עם משפחתו בישוב אלון מורה. המשיב לא גויס לצבא בשל היותו תלמיד ישיבה. למרות שהמשיב ניסה להציג עצמו כבחור שקול, הרוכש כבוד לזולת, מצא שירות המבחן כי קיים סיכון בינוני להמשך התנהלות אלימה מצידו. כמו כן, התרשם שירות המבחן כי קיים קושי, מבחינתו של המשיב, לעמוד בהוראות חוקיות, ולפיכך הומלץ לשחררו לחלופת מעצר "הדוקה ובעלת גבולות ברורים ומוחשיים, המרוחקת ממקום מגוריו ולימודיו". בהמשך, המליץ שירות המבחן לשחרר את המשיב לחלופת מעצר בבית השייך לחברת המשפחה בירושלים, בפיקוחה של החברה ובפיקוח האם.

9. ביום 13.4.2014, ניתנה החלטתו של בית משפט קמא בעניינו של המשיב. בפתח החלטתו, סקר בית משפט קמא את עיקרי תסקיר המעצר שהוגש בעניינו של המשיב, שבו המלצה לשחררו למעצר בית בירושלים. בית המשפט ציין כי העוררת מתנגדת "נחרצות" לשחררו, לאחר שעמדה על השוני בין המשיב לבין שני חבריו אשר שוחררו לחלופת מעצר. לשוני זה יש מספר רבדים: הרובד האחד נעוץ בשתיקתו המתריסה של המשיב במהלך החקירה, בעוד שחבריו הודו במיוחס להם, הפנימו את חומרת מעשיהם, והביעו חרטה. הרובד השני נוגע להפרות תנאי השחרור ממעצר מצד המשיב, דבר שאינו מיוחס לנאשמים האחרים. לפיכך, כך נטען, לא ניתן ליתן אמון במשיב, שהתנהגותו מבטאת "חוסר כבוד לזולת ונקיטה באלימות". מנגד, טען בא כוחו של המשיב, כי שתיקתו של המשיב בחקירה אינה צריכה לפעול לחובתו. עוד נטען, כי ההפרות המיוחסות למשיב הן טכניות במהותן, ולפיכך אין כל בסיס להבחין בינו לבין שני חבריו.

לאחר שנתן דעתו לטיעוני הצדדים, החליט בית משפט קמא "לא בלי לבטים" להורות על שחררו של המשיב לחלופת המעצר המוצעת, בצירוף פיקוח אלקטרוני. כמו כן, נקבע כי על המשיב להפקיד סכום של 35,000 ₪, לחתום על התחייבות עצמית, ולהמציא ערבות צד ג' בסך 50,000 ₪. בית המשפט נימק את החלטתו זו בכך, שבעקבות שתי ההפרות הראשונות של תנאי השחרור ממעצר, לא ביקשה העוררת לעיין מחדש בהחלטת השחרור וגם לא הוגש ערר על ההחלטה המקורית. נימוק שני מבוסס על "ניצני התובנה" שמגלה המשיב ונכונותו "לבחון מחדש את התנהלותו".

לבקשת העוררת, עוכב שחררו של המשיב ממעצר למשך 24 שעות, ובתוך פרק זמן זה הוגש הערר שלפניי.

טיעוני העוררת

10. בהודעת הערר, נטען כי אין מקום לשחרר את המשיב לחלופת מעצר, הן בשל מסוכנותו הרבה, והן בשל העדר היכולת ליתן בו אמון. אשר למסוכנותו של המשיב, נטען על-ידי העוררת כי הוא מואשם בעבירות חמורות שהיה בביצוען כדי לסכן חיים ורכוש, גם יחד. עבירות אלו בוצעו על רקע גזעני-לאומני, בצוותא חדא עם אחרים, לאחר קשירת קשר בין המעורבים והתארגנות מוקדמת. עוד נטען, כי המשיב ביצע, לכאורה, את העבירות שעה שתלוי ועומד נגדו כתב

אישום נוסף, שעניינו תקיפה אלימה של עוברי אורח, שכל "חטאם" הוא השתייכותם למיעוט הערבי. מתסקיר שירות המבחן, עולה כי הסיכון להישנות מעשים דומים מצידו של המשיב עומד על רמה בינונית.

הטיעון הנוסף נוגע להפרות תנאי המעצר מצידו של המשיב, כאשר מדובר בשלוש הפרות חמורות, שהאחרונה שבהן נועדה לאפשר לבצע את העבירות, מושא כתב אישום זה. לפיכך, כך נטען, אין אפשרות ליתן אמון כלשהו במשיב. לבסוף נטען, כי מדובר בצעיר "המונע מכוח להט אידיאולוגי מסוכן", שהוכיח פעם אחר פעם, כי אין מורא החוק עליו. בנסיבות אלה, סבורה העוררת, כי אין מקום לשחרר את המשיב לחלופת המעצר המוצעת, ולגישתה יש להורות על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים במשפטו.

תגובת המשיב לערר

11. בפתח הדיון בערר, הודיע בא כוחו של המשיב, עו"ד אורי קינן, כי אין טענה לגבי היעדרה של תשתית ראייתית להוכחת האשמה המיוחסת למשיב, ומקובל עליו כי הדיון יתמקד אך ורק בשאלת התכנותה של חלופת המעצר. עו"ד קינן השתית את טענותיו, מטבע הדברים, על ההחלטה לשחרר את שני המעורבים האחרים לחלופת מעצר. לטענתו של עו"ד קינן, עניינם של שני הנאשמים האחרים חמור יותר משל המשיב, שכן סביר היה עריק מצה"ל במועד ביצוע העבירה והוא זה ששפך את החומר הדליק על שני כלי הרכב, ואילו לנדסברג הצית את החומר הדליק באמצעות גפרור בוער.

עוד נטען, כי לשניים יש עבר פלילי שאין להקל בו ראש. בנסיבות אלה, סבור עו"ד קינן כי אין מקום להבחין בין המשיב לבין שני שותפיו, שעה שהעוררת לא עשתה דבר, בתגובה להפרותיו הקודמות של המשיב. עו"ד קינן הוסיף וטען, כי לא נפל כל משגה בהחלטתו של בית משפט קמא, אשר סבר כי יש בחלופה המוצעת כדי לאיין את מסוכנותו של המשיב.

לפיכך, התבקשתי לדחות את הערר.

דיון והכרעה

12. לאחר עיון בהודעת הערר והאזנה קשובה לטיעוני הצדדים בפניי, הגעתי לידי מסקנה כי דין הערר להתקבל, באופן שהמשיב יוחזק במעצר עד לתום ההליכים במשפטו. להלן אפרט את טעמי להחלטתי זו.

13. יש להבהיר, בפתח הדברים, כי אין מחלוקת בענייננו בדבר קיומן של ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של המשיב, ואין חולק כי מעשיו מקימים נגדו את עילת המסוכנות. השאלה העומדת להכרעה היא האם ניתן, בנסיבות העניין, להפיג את מסוכנותו של המשיב באמצעות חלופת מעצר, או שמא כל חלופה לא תסכון.

כפי שנקבע בפסיקתו של בית משפט זה, בחינת התכנותה של חלופת המעצר תעשה בשני שלבים: בשלב הראשון, יש לבחון את השאלה האם חלופת מעצר כלשהי, יהא בה כדי להפיג או לאיין את המסוכנות הנשקפת מנאשם

פלוני. במידה שהתשובה לשאלה זו היא חיובית, יעבור בית המשפט לשלב השני, שבו עליו לבחון חלופת מעצר קונקרטי בעניינו של הנאשם, וזאת לאחר קבלת תסקיר מעצר מאת שירות המבחן. במידה שהתשובה לשאלה הראשונה היא שלילית, אין צורך להטריח את שירות המבחן ולבקש תסקיר, שכן "אין טעם וצורך לבחון, מצוות אנשים מלומדה, חלופות קונקרטיות כגון מעצר בית בביתו של פלוני או אלמוני" (בש"פ 9447/07 זבידאת נ' מדינת ישראל (2.11.2004), וראו גם, בש"פ 5985/08 אבו ואסל נ' מדינת ישראל (10.7.2008); בש"פ 10776/07 פלוני נ' מדינת ישראל (30.12.2007); בש"פ 4187/13 בראזי נ' מדינת ישראל (18.6.2013)).

14. בעניינו, מיוחסות למשיב עבירות חמורות ביותר, אשר בוצעו על רקע לאומני-גזעני, במסגרת מה שמכונה פעולות "תג מחיר". המשיב ושניים מחבריו הגיעו, באישון לילה, לכפר הפלסטיני פרעתא, מתוך כוונה להצית כלי רכב ולגרום נזק כבד לרכוש. השלושה הצטיידו בחומרים דליקים וכן בכיסויי פנים וכפפות, על מנת למנוע את זיהויים ואת איתורם כמבצעי העבירות. באופן זה, הוצתו משאית ומכונית מסוג מרצדס ונגרם נזק משמעותי לרכוש. זה המקום להבהיר, כי אין לייחס משמעות כלשהי לעובדה כי שני הנאשמים האחרים עסקו בפועל בהצתת הרכבים, ואילו המשיב "הסתפק" בריסוס סמלי מגן דוד על חומת בטון סמוכה, על מנת שלא יהיה כל ספק בדבר השתייכותם הקבוצתית של הנאשמים. המדובר בחלוקת תפקידים בין המבצעים העיקריים, ולפיכך אינני סבור כי חומרת מעשיו של המשיב נופלת משל חבריו, כנטען על-ידי בא כוחו. בבש"פ 369/12 מדינת ישראל נ' פנחס הכהן (15.1.2012) ציין השופט י' עמית, כי כאשר מדובר בעבריינות אידיאולוגית, המבוצעת על רקע לאומני-גזעני, מתחזק יסוד המסוכנות להישנות מעשים דומים.

ואכן, מסתבר כי המשיב ביצע, לכאורה, את העבירות המיוחסות לו בכתב האישום מושא הערר, שעה שמתנהל נגדו הליך משפטי בבית משפט השלום בכפר סבא, בגין ביצוע עבירות על רקע דומה. בכתב אישום זה (ת"פ 15485-05-13) נטען, כי ביום 5.5.2013, ביישוב קרני שומרון, ניגש המשיב אל בני מיעוטים שעבדו ביישוב, ירק לעברם וקילל אותם. לאחר מכן, הלך המשיב לתחנת אוטובוס המצויה ביישוב והכה אב ובתו, ללא כל התגרות, ורק משום שמדובר בערבים. בכתב האישום צוין כי התקיפה בוצעה "מתוך מניע של רדיפה, השפלה, ביזוי, גילוי איבה, עוינות או אלימות, והכל בשל השתייכות לגזע או למוצא לאומי-אתני". נראה, אפוא, כי הגשת כתב האישום באירוע הקודם לא גרמה למשיב להתעשת, להבין את חומרת מעשיו, ולחדול מהתנהגות פוגענית על רקע גזעני. זאת, שכן מספר חודשים לאחר האירוע ביישוב קרני שומרון, הוא ביצע, לכאורה, את העבירות המיוחסות לו במקרה דנן.

הצטברות זו של מעשים על רקע לאומני-גזעני מלמדת על רמת מסוכנות שאין להקל בה ראש, ובתסקיר המבחן נקבע כי מדובר ברמת מסוכנות בינונית, להישנות מעשים דומים.

15. מעבר לשאלת מסוכנותו של המשיב, עולה מהחומר שהוצג לפניי כי הוא הפר בשלושה מקרים שונים את התנאים שנקבעו, במסגרת שחרורו של המשיב לחלופת מעצר, בתיק הקודם. בתנאי השחרור נקבע כי על המשיב להימצא ביישוב אלון מורה או בחוות גלעד, כאשר במעבר בין שני היישובים הוא צריך להיות מלווה על-ידי אמו. ביום 28.8.2013, נהג המשיב ברכב, בסמיכות מקום לאירוע הפרת סדר ביצהר, מבלי שהיה מלווה על-ידי אמו. המשיב נחקר באזהרה אודות הפרה זו, והוא אמר בחקירתו זו "היתה טעות חד פעמית, המקרה לא יקרה שוב". יצוין, כי בעקבות אירוע זה התווסף אישום שני לכתב האישום הקודם, שעניינו הפרת הוראה חוקית. מסתבר, כי ביום 14.10.2013, הפר המשיב, פעם נוספת, את תנאי שחרורו ממעצר, בכך שיצא ברכב מחוץ לחוות גלעד, ללא ליווי. אף כאן נחקר המשיב באזהרה, ונשקלת האפשרות להגיש נגדו כתב אישום נוסף, לאחר השלמת החקירה. ההפרה השלישית והחמורה מכולם נעוצה בפעילותו של המשיב כמתואר בכתב האישום מושא הערר, שעה שהמשיב יצא עם חבריו לשם פגיעה ברכוש השייך לתושבי יישובים פלסטינאים סמוכים.

הפרת תנאי השחרור מהווה עילת מעצר עצמאית, העומדת בפני עצמה ואינה קשורה לעילות המעצר האחרות (בש"פ 7364/02 מדינת ישראל נ' אדרי (17.9.2009)). נקבע בפסיקתו של בית משפט זה, כי עילת מעצר נפרדת זו "נעוצה בהפרת האמון שניתן על-ידי בית המשפט בנאשם, שעה שהשחרור לחלופת המעצר נוצל על ידו לביצוע עבירה נוספת..." (בש"פ 7853/12 אלעודרה נ' מדינת ישראל (8.11.2012)). כפי שנקבע בבש"פ 507/00 מזרחי נ' מדינת ישראל (6.2.2000):

"לכן, אם נאשם ניצל לרעה את השחרור מן המעצר, והפר את האמון שבית המשפט נתן בו, אם בדרך של ביצוע עבירה נוספת ואם בדרך אחרת, הוא הוכיח כי יותר אין הוא ראוי לאמון של בית המשפט" (וראו גם, בש"פ 5673/11 אטינגר נ' מדינת ישראל (6.8.2012)).

הנה כי כן, נראה בעליל כי המשיב אינו ראוי לאמון כלשהו מצד בית המשפט, לאחר שהוא הפר ברגל גסה את האמון שניתן בו, במסגרת ההליך הקודם.

16. נושא נוסף שיש להידרש אליו, נוגע להחלטה לשחרר את שני הנאשמים האחרים לחלופת מעצר. נטען, כי אם יוחלט על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים, תהא בכך פגיעה בערך השוויון והפלייתו של המשיב לרעה לעומת חבריו. כפי שציינתי בבש"פ 2123/14 גאנם נ' מדינת ישראל (3.4.2014) "הלכה היא כי עקרון השוויון, שלפיו אין ליתן יחס שונה לשווים, חולש על סוגיית המעצרים, וכלל זה חל גם על מעצרים עד לתום ההליכים של נאשמים. עקרון השוויון החל בדיני מעצרים מורה אותנו שלא לנהוג בצורה שונה בין נאשמים שאין ביניהם שוני רלבנטי, ככל שהדבר נוגע בשאלת המעצר" (וראו גם, בש"פ 2468/94 כריים נ' מדינת ישראל (6.5.1994); בש"פ 7686/03 רפייב נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(6) 753, 763 (2003)).

עוד נפסק, כי לעיתים די יהיה בקיומה של הפליה בין נאשמים שווים, כדי להטות את כפות המאזניים, ולהביא לשחרורם של הנאשמים ממעצר. לפיכך, תנאי מקדמי לשחרור של נאשם ממעצר על בסיס טענת הפליה, נעוץ בשאלה האם קיים שוני רלוונטי בינו לבין יתר הנאשמים. לצורך בחינת השוני בין נאשמים, ניתן להתחשב, בין היתר, במידת מעורבותם בביצוע העבירה; בעברם הפלילי; בעוצמת התשתית הראייתית בעניינם; ובשאלה האם הם הפרו את אמונו של בית המשפט (בש"פ 2285/06 אזערי נ' מדינת ישראל (1.5.2006)).

17. בנסיבות המקרה דנן, הגעתי לידי מסקנה כי אין מדובר בהפליה פסולה, שכן קיים שוני רלבנטי בין המשיב לבין שני הנאשמים האחרים. שוני זה נעוץ, בראש ובראשונה, בעצם העובדה כי המשיב ביצע, לכאורה, את העבירות המיוחסות לו שעה שתלוי ועומד נגדו כתב אישום בגין ביצוע עבירות דומות. הדבר מלמד על חוסר הפנמה של חומרת מעשיו, והתרסה כלפי שלטון החוק, וכפי שציינה העוררת בצדק, הוא הבהיר בהתנהגותו "כי אין מורא הדין עליו".

שנית, קיימת הבחנה נוספת בין המשיב לבין חבריו הנעוצה בהפרות החוזרות ונשנות של תנאי השחרור ממעצר. משמע, אין לתת אמון במשיב, ואין כל בטחון כי הוא יקיים בעתיד את תנאי השחרור ויקפיד לכבד את צווי בית המשפט בעניינו. לכך יש להוסיף את העובדה כי הנאשמים האחרים הודו בביצוע המעשים והביעו חרטה וצער על התנהגותם, מה שאין כן בעניינו של המשיב.

לאור האמור, המסקנה המתבקשת היא שבניגוד לנאשמים האחרים, לא היה מקום להורות על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר. לטעמי, בנסיבות שפורטו לעיל, כל חלופת מעצר לא תסכון, על-מנת לאיין או להפיג את מסוכנותו של המשיב.

18. סוף דבר, הערר מתקבל והנני מורה על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים במשפטו.

ניתנה היום, ט"ז בניסן התשע"ד (16.4.2014).

שׁוֹפֵט
